

a szlávba. Ez utóbbi ránk nézve a legjobb analógia.) S ennek történetileg elégséges okát adja az Irtis-folyó és Ural-hegység közt Kr. u. 93—457 közt kalandozó onujgorok negyedfélszázados számszéd-sága egy az Ural hegység keleti lejtőjén lako vogul-osztják-féle néppel. Föl kell vennünk, hogy az onujgorok e hosszú idő alatt sok hadifogyót, nőt szedtek össze azon környék szomszédságban és negyedfél század alatt, s ekkor, meg a Kuban folyónál eltöltött két század (457—670), a Don és Dnjeper közti Onogriában átélt másfél század (670—835), az etelközi, Dnjeper—Szeret folyók közt eltöltött hatvan év (835—895), végül a honfoglalás és kalandozások egy százada alatt (895—1000) *összesen tehát kilencszáz év alatt a nyelvi átalakulás észrevétlenül végbement.*

Az onujgur-tjungnu történet Kr. e.

200-tól kezdve a kínai egykorú emlékekkel van biztosítva, Kr. u 93-tól kezdve a görög-római egykorú forrásokkal tunn és anagar stb. néven. Itt megkapjuk a tunnokkal és ujgur álavarokkal való ungar-turk-magyar rokonságot, az ungar és a magyar vér eredetét. A magyar vér t. i. valószínűleg Muagyar tunn fejedelem véréből eredt, ki megmentette félezer évre az ősi vallást (528) s ezt a következtetést támogatja a rokon török népek analógiája, kik szintén fejedelmekről neveztek el magukat szeldsuknak, ozmán-nak stb. Ellenben a finn-urali „anser = agyar” analógiájára készített „mansierge = magyar” névszármasztatás (jelentése „Manics-vidéki ember”; Manics pedig a Kaspi- és Azóri-tenger közt több folyó és tó neve) csupán modern tudósoktól alkotott szó-összetételén alapszik, mely az emlékekben sohasem fordul elő.

Szentgyörgyi László

Szemelvények

Ujabb értékes akció indult meg az Erdéji kisebbségi magyarok helyzetének megkönnyítésére: az erdélyi magyar nép-egészségügy első lépései.

Az impériumváltozás óta az az első hang, az első életteljes akció, mely az egészségi téren az utódállamok magyarságát, akarja megóvni a kegyetlen pusztulástól. A szegénység és a nyomor anynyira elhatalmasodott falvainkban, hogy a szegény paraszt családapa egyenesen nem áldozhat orvosra és patikára: mert nincsen miből. Ennek a szomorú helyzetnek tarthatatlanságát ismerték föl Erdélyben az új nemzedék kultúrmozgalmában. Jancsó Béla dr.-nak megjelent az első könyve, mely a nép nyelven szakszerű és nélkül

özhetetlen tanácsokkal látja el az egészségében veszélyeztetett erdélyi magyarokat.

Ugyancsak ezt a célt szolgálja Dr. Schmidt Béla szerkesztésében megjelenő „Magyar Népegészségügyi Szemle”. A lapot önzetlen embervédelmi tendenciák vezetik, melyben az emberszerető orvosok minden felkészültségükkel és áldozatképességükkel küzdenek a védtelen és támogatás nélküli testvéreinkre törő betegségek, bajok ellen.

Ez az akció nagy fontosságú kisebbségi jövőnk kialakításánál, „mert, — amint Jancsó Béla dr. írja, — elpusztul a magyar kultúra és a magyar gazdasági élet is, ha tönkre megy a magyar egészség”

A Keresztény Ifjúsági Egyesületek világszerte hatalmas aktivitással dolgoznak a haladóeszmék kultúraterjesztő munkájában. A legközelebbi példás munka erre az erdélyi I. K. E. alapos programjával minden kultúrjelenséget felölelő működése. Az egyes vidékek egyesületei között megvan az élő kapocs, melynek alapján a gyakori érintkezés, programcsere elősegíti az egyetemes működést. Mert nem elszeparált, vidéki kultúr-szigetekre van szükségünk, hanem a kultúr-csoportok és értékek tömörítésére, mun-

kaközösségére, ami elősegítené a falu kultúrájának fejlesztését és az ifjúság szélesrétegű öntudatosítását.

Ezt a kultúrtervet kellene megvalósítani a vajdasági K. I. E. egymástól elszigetelt és egymásról nemtudó egyesületei között is.

Az egyetemes munka felkelti a fiatalok érdeklődését s az érdeklődő ifjúsággal szebb és eredményesebb működést lehetne kifejteni, mint a hűvös elszeparáló munkálkodás mellett...